

“Anayasa’ya aykırılık değerlendirilmesi Anayasa’nın 2. maddesinde ifade edilen "Hukuk Devleti" ilkesi ile 10. maddesinde düzenlenen, "Eşitlik" ilkesi kapsamında yapılacaktır.

1-Hukuk Devleti İlkesi Kapsamında Yapılan Değerlendirme:

Anayasa’nın 2. maddesinde “hukuk devleti” ilkesi devletin temel niteliği olarak düzenlenmiş, bu ilke Anayasa Mahkemesinin yerleşik içtihatlarında “eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygı gösteren, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa’ya aykırı tutum ve davranışlardan kaçman, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlet” olarak tarif edilmiştir.

Söz konusu düzenleme uyarınca, yurt dışı misyon koruma görevi sebebiyle geçen sürenin ancak üç yıla kadar olan kısmının terfide değerlendirilmesi mümkün olup; üç yılı aşan sürenin ilgililerin talebi ya da bu sürenin geçirilmesinde ilgililerin kusuru olup olmadığı yönünde herhangi bir ayırım yapılmaksızın rütbe kıdeminde değerlendirilmeyeceği kabul edilmiştir. Bu anlamda ilgililerin, somut olayda olduğu gibi yerine yeni bir kişinin görevlendirilmesinin yapılmaması veya yapılamaması nedeniyle görev süresinin üç yılı aşması durumunda üç yılı aşan sürenin rütbede değerlendirilmeyeceği açıktır.

Oysaki, hukuk devleti ve bu kapsamdaki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkeleri uyarınca, ilgililerin söz konusu sürenin aşılmasında kendi iradeleri veya kusurlu davranışlarının bulunmaması ya da mücbir sebep gibi hallerde bu sürenin aşılması halinin ayrıca kurala bağlanması gerekmektedir.

Bu durumda belirtilen kuralda buna yönelik herhangi bir istisnaya yer verilmemiş ve bu gibi durumları düzenleyen ayrı hükümler öngörülmemiş olması nedeniyle söz konusu düzenlemenin hukuk devleti ilkesine aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

2. Eşitlik İlkesi Kapsamında Yapılan Değerlendirme:

Emniyet hizmetleri sınıfına tabi personel kamu düzeni ve güvenliğinin sağlanması kapsamında kolluk faaliyeti yürütmekte olup yurt dışı misyon koruma görevi de söz konusu hizmetin bir parçasını oluşturmaktadır. Yurt dışında bulunan kamu görevlileri ve büyükelçilikleri korumaya yönelik güvenlik hizmeti niteliği taşıyan bu görev riskli görevler kapsamında değerlendirilmektedir. Emniyet hizmetlerini yürüten ve yurt içinde görev yapan personel ile yurt dışı misyonları koruma görevini yürüten personel aynı hukuki statüde olup kamu görevlisi olarak eşit durumda bulunmakta, yurt dışında misyon koruma görevini yürütecek personel belli nitelikleri taşıyan emniyet personeli arasından ve sınavla seçilmektedir.

Öte yandan, yurt dışında görev yapmanın veya yurt dışında yapılan görev süresinin uzamasının ilgili personel açısından ödül niteliğinde olduğu yönündeki kabulün de zaman ve mekana bağlı olarak değişebileceği açık olup, savaş ve çatışma bölgeleri ile açlık ve kuraklık ile mücadele eden bölgelerde görev yapmanın zorluğu tartışmasıdır.

Emniyet hizmetleri sınıfında yurt içinde görev yapan personelin hizmet süresinin tümü rütbe terfiinde değerlendirilirken, yurt dışı misyon koruma görevi yapan aynı hukuki statüde bulunan personelin belli hizmet süresinden sonrasının uyuşmazlığa konu olayda olduğu gibi

Esas Sayısı : 2023/127

Karar Sayısı : 2024/105

idarenin kusuru, gecikmesi ya da öngörülemeyen hal, mücbir sebep gibi ilgiliden kaynaklanmayan haller bakımından özel bir düzenleme yapılmaksızın her durumda terfi süresinde değerlendirilmemesi eşit konumda olan kamu görevlileri arasında farklılık yarattığından söz konusu düzenleme eşitlik ilkesine de aykırıdır.

Açıklanan nedenlerle, bir davaya bakmakta olan mahkemenin, o davada uygulanacak bir yasanın Anayasaya aykırı olduğu kanısına götüren görüşünü açıklayan kararı ile Anayasa Mahkemesine başvurulması gerektiğini düzenleyen 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanununun 40. maddesinin 1. fıkrası gereğince, 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu'nun "Terfi ve atama" başlıklı 55. maddesinde yer alan, "Ancak bu şekilde geçirilen sürelerin toplamda üç yılı aşan kısmı rütbe terfilerinde değerlendirilmez." hükmünün Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırı olduğu kanısına ulaşılması nedeniyle Anayasa Mahkemesine başvurulmasına, davanın görüşülmesinin Anayasa Mahkemesince bu konuda bir karar verilinceye kadar bekletilmesine, kararın taraflara tebligine, dosyada bulunan belgelerin onaylı bir örneğinin Anayasa Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine, 08/05/2023 gününde oy birliğiyle karar verildi."